

2687-5640

PREMIUM E-JOURNAL OF SOCIAL SCIENCES

Yıl / Year : 2021
Cilt / Volume : 5
Sayı / Issue : 17
ss / pp : 696-709

<http://dx.doi.org/pejoss.2204>
Araştırma Makalesi / Research Article
Makale Geliş / Received : 26.11.2021
Yayınlama / Published : 31.12.2021

Prof. Dr. İdiris Demirel

Ağrı İ. Ç. Ü. İİBF Siyaset Bil. Ve Kamu Yön. Böl. AĞRI, idemirel@agri.edu.tr

<https://ORCID:0000-0001-7011-2532>

SEZAI KARAKOÇ'UN MEYDAN KONUŞMALARINI VE KONFERANSLARINDA DEVLET MESELESİ

"Ahir tasarruf Türk'ündür." İsmail Hakkı Bursevi Hz.'nden nakille Sezai Karakoç (2003: 39)

"Evet, biz geleceğe inanmışız. Türkiye'nin geleceğine inanmışız." (Karakoç, 2017: 107)

"Halkımıza... Altın kalpli halkımıza... Dünyanın en yüce gönüllü halkı olan milletimize... Dünyayı adaletsizlikler toprağı, zulüm bucağı olmaktan kurtarmalısın. Bu kadar büyük bir dava bana mı düşüyor diyebilirsin. Düşün, başka kime düşer?" (Karakoç, 1996c: 108-110)

"Süleymaniye'yi yapan millet, Allah'ı görmüş bir millettir." (Karakoç; 2002b: 178-179)

"Allah'ın lütfuyla tarih şartları, Avrupa'ya, öbür Oradoğu ülkelerine, Afrika ülkelerine ve İslâm ülkelerine, Türkiye'nin başka bir ülke tarafından doldurulması imkânsız tarihi misyonunu hayırlatmaktadır. (Karakoç, 2017: 611)

Özet

Sezai Karakoç (1933 – 2021), Türk edebiyat ve düşünce dünyasının bilinen, etkin ve saygın isimlerindedir. 2021 yılında kaybettiğimiz merhum yazar, 1990'lı senelerde meydan konuşmaları yapmış, çeşitli konferanslar vermiştir. Karakoç, bu konuşma ve konferanslarını daha sonraki tarihlerde "Çıkış Yolu" ismini verdiği üç ciltlik bir kitap serisine dönüştürmüştür. Onun konuşma ve konferansları arasında hemen göze çarpan temalar içinde devlet meselesi de vardır. Devlet meselesi burada daha ziyade medeniyet; İslâm medeniyeti, İslâm milleti, Türk milleti ve geçmişteki gerek öteki İslâm devletleri, gerekse Türk devletleri gibi konular eşliğinde işlenmektedir. Bu meseleler üzerine eğilmek duyarlılığının Sezai Karakoç'ta 1950'lerden beri süregelen bir hususiyet olduğu da söylenmelidir.

Bu çalışmanın amacı Karakoç'un, mezkûr meydan konuşmaları ve konferanslarında devlet meselesini ele alış tarzını incelemektir. Çalışmada yöntem olarak belgesel araştırma yaklaşımı benimsenmiştir. Nicel değil nitel bir teknik izlenmiştir. Ortaya çıkacak bulguların Karakoç'un düşünürlük yönünün daha belirgin şekilde anlaşılmasını mümkün kılacak bulgular olacağı öngörülmüştür. Devlete müteallik bu bulguların siyaset bilimi, sosyoloji ve Türk düşünce tarihçiliği gibi başka başka akademik alanlardaki çalışmalarını teşvik etmesi de beklenmektedir.

Anahtar Kavramlar: Sezai Karakoç, İslam Medeniyeti, Millet, Türk/Türkiye, Devlet

STATE ISSUE AT SEZAI KARAKOC'S PUBLIC SPEECHS AND CONFERENCES

Abstract

Sezai Karakoc (1933 – 2021) was one of the well-known, influential and respected figures of the Turkish literary and thought world. The deceased writer, who we lost in 2021, gave public speeches and gave various conferences in the 1990s. Karakoc turned these speeches and conferences into a three-volume book series, which he called “The Way Out” at a later date. Among the themes that immediately stand out in his speeches and conferences, there is also the issue of the state. Issue of the state is handled here, rather, accompanied by issues such as civilization; Islamic civilization, Islamic nation, Turkish nation and both other Islamic states and Turkish states in the past. It should also be said that the sensitivity to focus on these issues has been an ongoing issue in Sezai Karakoc since the 1950s.

The purpose of this study is to examine the manner in which Karakoc addressed the state issue in his public speeches and conferences. Documentary research approach has been adopted as a method in the study. A qualitative rather than quantitative technique was followed. It is foreseen that the findings that will emerge will be the findings that will make it possible to understand Karakoc's thinking aspect more clearly. It is also expected that these findings related to the state will encourage studies in other academic fields such as political science, sociology and Turkish thought historiography.

Key Words: Sezai Karakoc, Islamic Civilization, Nation, Turk/Turkey, State

1.GİRİŞ: “SAĞLIĞINDA NASIL MİLLETSE, ÖLÜNCE DE VATAN OL[AN]” KARAKOÇ VE DİRİLİŞ DÜŞÜNCEİ

Bu çalışmayla kendisinin muayyen bir dönemdeki devlet görüşüne odaklanılmak istenilen Sezai Karakoç (1933 – 2021)'u, içinde bulunduğumuz miladi takvim hesabıyla 2021 yılında dâr-ül-bekaya uğurlamış bulunuyoruz. Merhum üstad yazarın kaybı, Türk sanat ve düşünce dünyası için kuşkusuz büyük, elim ve müessif bir hadisedir. Bu satırların yazarı, onunla ilgili olarak, çeyrek asır önce de bir (kısa) değerlendirmede bulunmuş idi:

“Üstad Sezai Karakoç'a daha çok kulak verilmesi gerektiğini belirtmek istiyorum. Üstad'ın, 1960'larda, 70'lerde, 80'lerde neleri yapı ve savuna gelmişse, içinde yaşadığımız zaman diliminde de aynı tutarlılık, yetkinlik, bilgelik ve istikamet üzerine olmaklık içre yine onları yapı ve savuna geldiğini... Belirtmek istiyorum... Okuyucularına yalnızca Diriliş perspektifini kazandırmakla yetinmeyen en az bunun kadar önemli bir şekilde istikamet üzere kalarak değişimin nasıl mümkün olabileceğini de hayatını bizzat öyle sürdürerek gösteren Üstad Sezai Karakoç'un “ses”ine kulak vermenin, bugün her zamankinden daha çok gerekli olduğunu düşünüyorum.” (Demirel, 1996: 11)

Kaleme şimdi alınmakta olan işbu makale, yukarıdaki alıntıda ifade edilen, ‘Üstad Sezai Karakoç'a daha çok kulak verilmesi gerektiği’ yönündeki çağrıya, yazarın yine kendisinin cevap verşi mahiyetindedir. Hemen belirtmek gerekir ki bu cevap, Karakoç'un diriliş anlayışının yahut da düşünce dünyasının geneli üzerine değil, hususen meydan konuşmaları ve konferanslarındaki devlet tasavvuru üzerine odaklanmaktadır.

Merhum Karakoç, önce Necip Fazıl Kısakürek (1904 – 1983)'in neşrettiği *Büyük Doğu* dergisinde, akabindeyse 1960 senesinde çıkartmaya başladığı *Diriliş* dergisinde yazdığı zamanlardan itibaren hem şairlik hem düşünürlük vasıflarıyla bilinen bir isim olmuştur. Karakoç, Âkif için, “*Sağlığında nasıl Milletse, ölünce de vatan oldu.*” (Karakoç, 1986: 32) demişti. Kuşkusuz merhum kendisi de en az bu evsafa bir isimdir. O, yazı hayatının ilk günlerinden başlayarak şiir kadar düşünce ile de ilgilenmiştir. Bu iki alanı birbirlerinin rakibi değil, bütünleştiricileri addetmiştir. Türk düşüncesinin, hasseten de Türk-İslâm düşüncesinin varlık sahasına çıkabilmesini mümkün kılan en önde gelen isimler içinde onun da, tıpkı kronolojik mânâda seleflerinden Necip Fazıl Kısakürek ile Nurettin Topçu ve yine kronolojik mânâda haleflerinden İsmet Özel gibi, sağlam bir yeri söz konusudur. (Demirel, 2018a: 644; Demirel, 2018b: 769-770; Demirel, 2021b: 124) 1967 yılında *İslâm Toplumunun Ekonomik Strüktürü* (Karakoç, 1967: 5-6) adıyla yayımladığı erken dönem eserinde İslâmî toplumsal ve iktisadî

düzeni, sosyalist ve kapitalist içtimaî-iktisadî düzenlerle de karşı(t)laştırarak ortaya koyarken burada aynı zamanda iktisadî olduğu kadar, toplumsal, felsefî, siyasî çözümlenmelere de yer vermiştir. Düşünceyi, farklı sferlerine boğmadan bütünleşik olarak varlığa çıkarmaya ve açıklamaya yönelik bu durum, misalen yine erken dönem eserlerinden biri olan ve 1969 senesinde yayımladığı *Mağara ve Işık* (Karakoç, 1969: 7-23) için de, doğaldır ki sonraki eserleri için de varittir. O, temellük ettiği genel mânâda düşüncelerini salt teorik aklın bir spekülâtif meselesi gibi görmemiştir. Bu düşüncelerin pratik akılla bir tür somut sınırlılıklarını ve daha yaygın şekilde bilinirliklerini sağlamak için 1990 yılında bir parti kurmuştur. Partinin ismi *Diriliş Partisi*'dir. Sembölü gül ağacıdır. Bu parti 1997 yılında Anayasa Mahkemesi tarafından kapatılmıştır. Akabinde yine düşünür tarafından, başka bir gül ağacı sembolüyle bu sefer de *Yüce Diriliş Partisi* kurulmuştur.

Merhum üstat düşünür, Diriliş Partisi döneminde; parti faaliyetleri bağlamında daha çok 1990'lı yılların başlarına denk gelen bir süreçte hem meydan konuşmaları yapmış hem de konferanslar vermiştir. Karakoç, buralarda 1950'li yıllardan beridir üzerinde zaten durmakta olduğu; önem verdiği; genelde İslâmî hassasiyetler açısından, özeldir Türkiye açısından, hayatî bir konu nazarıyla baktığı devlet meselesini de işlemiştir. Onun devlete odaklanışındaki anahtar kavramlardan birinin 'diriliş' olduğu söylenmelidir. Sezai Karakoç deyince akla diriliş, diriliş deyince akla Sezai Karakoç gelmektedir. Karakoç'un 1960 yılından itibaren neşretmeye başladığı derginin adı, az önce belirtildiği üzere Diriliş'tir. Yayın dünyasına kazandırdığı yayınevini adı Diriliş'tir. Yukarıda da geçtiğince kurduğu partinin adı 'Diriliş Partisi'dir. Onun edebiyat-şiir ve düşünce yaklaşımı da diriliş sanat ve düşünce yaklaşımı olarak bilinmektedir. Bunların en nihayetinde kendisinin temel yönelimi, uğraşı ve beklentisi de: En ön safında, başka herhangi bir ülkenin değil, münhasıran ve bilhassa Türkiye'nin bulunacağı bir liderliğin yol açıcılığıyla, medeniyeti de, milleti de, devleti de kapsayacak bir İslâmî diriliştir. Karakoç, Türkiye ve İslâmî dirilişe dair kendi duruşunu ve görevini yine kendisi şöyle dile getirmektedir:

“Ben de bu memleketin bir çocuğu olarak kendimi onunla özdeşleştirmişsem, kendimi ondan ayrı saymıyorsam, onun ekmeğini yemiş ve onun sayesinde eğer bir isim kazanmışsam; onun sayesinde şu anda durduğum yerde duran bir kişi olarak söylüyorum elbet, bir görevle yükümlüyüm. Bu görevimi kırk yıldan [1950'lerden] beri elimden geldiğince yerine getirmeye çalışıyorum.” (Karakoç, 2003: 64)

Karakoç'un devlete dair düşüncelerini içeren ve haliyle başka temalara da açılan meydan konuşmaları ve konferanslar, bu çalışmanın özet kısmında belirtildiği veçhile bilahare kitaplaştırılmıştır. Kitaplar şu isimleri taşımaktadır: *Çıkış Yolu I Ülkemizin Geleceği*, *Çıkış Yolu II Medeniyetimizin Dirilişi*, *Çıkış Yolu III Kutlu Millet Gerçeği*. Bu çalışmada amaç, mezkûr kitapları ayrı ayrı ve tarih sırasıyla tahlil ve/veya tenkit etmek değildir. Amaç, yukarıda da söylendiği üzere onun bu kitaplar vesilesiyle dile getirdiği tarihî-sosyolojik medeniyet yaklaşımı temelli devlet tasavvurunu analiz etmektir. Bu analizlerde, Karakoç'un yeri geldiğinde diğer kitaplarına da atıfta bulunulacaktır. Ve fakat esas problematik onun meydan konuşmaları ve konferanslarındaki devlet meselesi olduğu için daha ziyade 'Çıkış Yolu' serisine bağlı kalınacaktır. Şu da söylenmelidir ki meydan konuşması ve konferans metinleri Sezai Karakoç'un diğer gazete-dergi verimlerinden tamamen farklı tarzda, yazılardan değil adı üzerinde konuşmalardan oluşturulmuştur. Metinlere hâkim olan hava, yazı havası değil sohbet havasıdır. Üslup ve mahiyet bakımından var olan bu temel farklılık onların ayrı bir incelemeyi hak ediş durumlarını daha da kuvvetlendirmektedir. Diğer yandan merhum üstat Karakoç, aslında içinde bulunduğumuz 2021 yılı dâhil olmak üzere çeşitli konuşmalar gerçekleştirmeyi sürdürmüştür. Halka dönük kapalı mekân ve basın açıklamaları yapmış, ziyaretçileriyle, kayıt altına da alınan sohbetlerde bulunmuş, önemli gördüğü meselelere dikkat çekmeye devam etmiştir. Fakat bu konuşma ve beyanlar kitaplaştırılmadığı için yazılı hale getirilen hâlihazırda son konuşmaları tam da bu çalışmayla üzerine odaklanılmak istenen 'Çıkış Yolu' serisindeki konuşmalar olmaktadır.

Devlet meselesi yazarın indinde tarihî-sosyolojik bir mevzudur. Bu durum şu demektir: Devlet konusu ele mutlaka ki medeniyet derinliğiyle alınmalıdır. Medeniyetleri, insanlık tarihinde ilk açanlar, onlara ilk yön verenler ve medeniyetler çığırından çıktığı zaman onları ana çizgisine tekrar oturtanlar daha çok peygamberler olmuştur. (Karakoç, 2002b: 13) Devletle bütünleşik addedilen medeniyet, bu çalışmada daha ziyade İslâm medeniyeti olmakta, lakin yerine ve mevzuya göre Batı medeniyeti yahut diğer medeniyetlere de değinilebilmektedir. Devlet problematiğinde medeniyet gibi anahtar olan bir

başka kavram da millet kavramıdır. Dolayısıyla millet vakıasının da aynı şekilde meseleye kati surette dâhil edilmesi gerekir. Devlet şuru, millet şurunu, millet şuru da devlet şurunu beslemektedir. Diğer yandan bütün bu mülahazalar zemininde İslâm medeniyetinin Türk-İslâm uyarlaması ve onun içinde de Osmanlı Devleti ve medeniyeti bilhassa önemlidir. Niçin böyle, çünkü bu devlet asırlarca sürmüş, Türklük ile İslâm'ı içiçe temsil etmiş, dünyaya Türk-İslâm bütünlüğünün siyasal teşkilat üstünlüğünü, hayat tarzı kalitesini ve askerî gücünü göstermiş, başka başka mazlum milletlerin de umudu olmuştur. Bu realitelerden ötürü, işbu incelemede Karakoç'un mezkûr eserlerindeki devlet yaklaşımı, yalıtılmış şekilde; izole bir mesele olarak değil! Başta medeniyet gelmek üzere konuyla alakalı diğer önemli insanî-toplumsal boyutlar eşliğinde mütalaa edilmektedir.

2. TARİHİ-SOSYOLOJİK BAKIŞLA İSLÂM MEDENİYETİ, OSMANLI DEVLETİ VE TÜRKİYE'NİN LİDERLİK MİSYONU

Karakoç; sanattan felsefeye, iktisattan *poetikaya*, bilimden siyasete... Ele aldığı meseleleri tarihî-sosyolojik derinliği ve genişliğiyle değerlendiren bir isimdir. O, devlet dâhil üzerinde titizlikle durduğu konulara hep böyle yaklaşmak ister. Elden bırakmadığı bu metot için kendisi şöyle der:

“[Kullandığımız metoda] *tarihî-sosyolojik metot diyebiliriz. Yani tarih perspektifinden bakacağız, daha geniş olarak sosyoloji perspektifinden bakacağız... Ben, memleketin durumunu, İslâm âleminin durumunu, tarihî-sosyolojik perspektiften, yani medeniyet açısından, medeniyet perspektifinden görüyorum. Bu açıdan bakmamız lazım. Bu açıdan bakmazsak eksik kalır.*” (Karakoç, 2002a: 21, 32-34)

Düşünre göre: ‘Meselelere eğer, tarihî-sosyolojik perspektiften bakmıyor yani medeniyet açısından yaklaşmıyor isek, gidilecek yahut hedef ittihaz edilecek herhangi bir yön veya yol bulamayız. Tarihî-sosyolojik metotla baktığımızdaysa kendimiz açısından hemen fark edeceğimiz realite ilkin Türkiye olarak İslâm medeniyetinin öncüsü ve büyük akıncı gücü olduğumuz realitesidir. Bu öncülükle Osmanlı Devleti, geçmişte milletimizin ortaya koyduğu bir büyük devlet örneğidir. Bugün mirasçısı olduğumuz bu büyük devlet, dünyada eşi benzeri görülmemiş bir barış medeniyeti gerçekleştirmiş bir milletin ve medeniyetin devletidir. Tarihen ve sosyolojik olarak ikinci sırada farkedilecek husus ise belirtilen ilk realiteye büsbütün zıt şekilde, önce Tanzimat ve Meşrutiyet’le, sonra da onların akabindeki süreçle İslâm medeniyetinden tamamen ayrılıp sözde Batı medeniyetinin çerçevesi içine girmeye çabılıyor oluşumuzdur. Bu süreç eşliğinde ve tam da geç-Osmanlı, erken-Cumhuriyet dönemecinde, Namık Kemal’den Ziya Gökalp’e, Yahya Kemal’den, Peyami Safa’ya... Farklı farklı düşünürler, ortaya değişik siyasal görüşler atmışlardır. Bu siyasal görüş yahut akımlar, Meşrutiyet’ten itibaren Batıcılık, Türkçülük-Milliyetçilik, İslâmcılık gibi adlarla anılmıştır. Öte yandan belirtilen fark ve değişiklikler, bizim toplum olarak, gerek şuuraltından, gerekse şuurulu şekilde, sürekli bir arayış içinde olduğumuzun da açık göstergesidir.’ (Karakoç, 2002a: 22-29, 47; Karakoç, 2003: 21, 86-87) Ki bu arayışların, siyasal-ideolojik ayrışmalarla beraber, bir zamanlar sağladığımız ve tüm dünya ölçeğinde idrak ettirdiğimiz o büyüklük konumundan düşüşe tepki reaksiyonları ve makûs gidişata karşı alternatif bir ‘Çıkış Yolu’ bulma arayışları olduğu da aşikârdır.

Karakoç’un perspektifinde: ‘Osmanlı Devleti, zamanında özünden/aslından vazgeçmeden yenilenmesini bilseydi, bugün, dünyanın en büyük, en medenî, en üstün teknoloji milleti ve devleti olacaktı. O, haddizatında dünyanın en organize devletiydi. Bu organizasyonu biz kendimiz yapıyorduk. Organizasyon gibi disiplin de mükemmeldi. Kaybettiğimiz bu organizasyon ve disiplin özelliklerini mutlaka yeniden kazanmamız gerekir. Öte taraftan, eğer Osmanlıların hatta onlardan önce de ‘Türk ruhunda İslâm’ın en samimi bir gerçekleşmesi olan’ Selçukluların kendilerini mesul hissettikleri ödev ve görevleri neydi diye sorulacak olunursa, onlar, elbetteki İslâm medeniyetini dünyaya hâkim kılmak ve İslâm’ı dünyanın sulh ve sükûn temeli yapmak istiyorlardı. Biz iki asırdır bu kendi ödev ve görevimizi kaybetme ve unutma yoluna girdik. Böyle bir yola girdiğimiz ve el’an aynı unutma yolunda olduğumuz için de, düzelme ve eski gücümüzü bulma imkânına hiçbir şekilde kavuşmuyoruz. Hakikat göstermektedir ki, tarihten silinip yokolup gitmeyi düşünmüyorsak! Kendi mesuliyetimizi tekrar hatırlamalıyız. O ödevimiz yahut tarihî görevimizi yeniden üstlenmeli ve

böylece eski gücümüze mutlaka kavuşmalıyız. Bunu gerçekleştirirken de peşinde koştuğumuzun ırküstü bir medeniyet dâvası olduğunu unutmamalıyız. Osmanlı devleti ve medeniyeti, altı yüz yıl sürmüş, ömrünü, âdetâ bütün dünyanın üzerine çullanmasıyla tamamlamıştır. Biz, onun son parçasıyız ve bir gerçektir ki bugün dünyada, bilhassa da Ortadoğu’da ne kadar mesele varsa, ortaya hep Osmanlı’nın yıkılmasından sonra çıkmıştır. Bu meseleler içinde biz de yanlış bir arayış içinde çırpınıp duruyor, ‘Avrupa savaşlarda bizi yendiğine göre ona benzemeliyiz’ diyoruz. Oysaki taklit hiçbir yere götürmez. Taklit, bizzat taklit edileni anlamayı da önler. Taklitle, taklit ettiğinizin aynı olamaz, sadece gülünç duruma düştüğünüzle kalırsınız.’ (Karakoç, 1989: 7; Karakoç, 1996b: 37; Karakoç, 2003: 22-28, 44, 99-101) Bu durumda kalmayacaksak eğer kilitleneceğimiz hedefin tekrar İslâm medeniyeti ve onun milleti-devleti olması icap etmektedir. Bu icap, Türkiye’nin hem *Çıkış Yolunu* hem de İslâm dünyası ve diğer mazlum topluluklar için yerine getirmesi beklenen derin tarihî sorumluluk borcunu göstermektedir. Türkiye, ülke olarak Müslümanların ülkelerinden biri ve İslâm milletinin bir parçası olmakla birlikte yine de diğer İslâm ülke ve toplumlardan bariz farklara ve idarî, askerî, siyasî üstünlüklere sahiptir. Yazarın kendi sözleriyle:

“Allah’ın lütfuyla tarih şartları, Avrupa’ya, öbür Ortadoğu ülkelerine, Afrika ülkelerine ve İslâm ülkelerine, Türkiye’nin başka bir ülke tarafından doldurulması imkânsız tarihi misyonunu harırlatmaktadır. (Karakoç, 2017: 611)

Türkiye’nin başka bir ülke tarafından doldurulması imkânsız tarihi misyonu onun önderlik yahut liderliğidir. Türkiye’nin, tarihî-sosyolojik temelli farkı, itibarı ve liderliği, Türk milleti ve Türkiye için aynı zamanda az önce zikredildiğince ödev ve mesuliyet demektir. Bu şuurla şu da fehmedilmelidir ki: ‘Biz Avrupalı değiliz. Bir İslâm Milleti vardır. Biz de bu milletin bir parçasıyız. İçinde yer aldığımız İslâm muvacehesinde ülkemizin coğrafya ve iklim durumu bize daha fiziğiyle bir borç bir sorumluluk yüklemektedir. Bu borç ve sorumluluk diğer Müslüman ülke ve milletlerden ziyade bizdir. Biz hepsinden daha çok mesuluz. Çünkü İslâm milletinin önderliğini yapıp bu önderliği yirminci yüzyıla kadar getiren biziz. İslâm medeniyetinin öncüsü, bir başka ülke ve toplum değil biziz.’ Aynı meseleye din ile medeniyet arasında bir ayırım yapılarak bakıldığında, ‘Türklerin girdikleri İslâm dinidir. Atalarımız islam dinini kabul etmişlerdir. Bu da demektir ki medeniyetin inanç kısmını almışlardır. İnanç yönünü benimsedikten sonra o İslâm medeniyetini Türkler de öbür ırklarla birlikte teşekkül ettirmişlerdir. Türkler, idarî, askerî, siyasî örgütlenişleriyle yani devlet üstünlükleriyle tarihin en büyük yapısına zihin, yürek, bilek güçlerini katmışlardır. Neticede de eski vahdaniyetçi Mezopotamya medeniyetinin yeniden dirilişi olan İslâm medeniyetini öbürleriyle birlikte yoğurmuşlardır.’ (Karakoç, 2002a: 17, 93-98; Karakoç, 2002b: 76-77) Başka bir söyleyişle, Müslüman bir toplum kimliğiyle Türkler, aynı İslâm milletini tüm Müslümanlarla eşit satıhta birlikte oluşturmakta, İslâm medeniyetini yine eşit satıhta birlikte inşa etmektedir. Fakat bununla beraber, hakikat odur ki, Türkler, diğer parçalara göre tarihen farklı bir idarî, askerî, siyasî temsil yahut liderlik kudretine sahiptirler ve bu kudret onların sorumluluk görevlerini daha da önemli kılıp keskinleştirmektedir.

Düşünürün tarihî-sosyolojik nazarıyla: ‘Bir Türk kültürü vardır. Bu Türk kültürü, İslâm kültürünün, belli bir çağda, belli bir ırkın/Türklüğün elinde gerçekleşmesiyle var olmuştur. Yani: Sözü söylemeye degecek ve ufkumuza ışık tutacak Türk medeniyeti, İslâm medeniyetinin bir alt-şubesinden başka bir şey değildir. Tarih göstermiştir ki, Türkler, Türklüklerini dahi ancak Müslüman olmaları ve kalmaları halinde koruyabilmektedir. Misalen, Yakut Türkleri, Hıristiyan olmaları hasebiyle Hıristiyanlar içine karışmışlar ve büyük Müslüman Türk kitlesinden kopmuşlardır. Hazar Türklerinin bir kısmı da, devletleri sona erdikten sonra Hıristiyanlar içinde eriyip gitmişlerdir. Özcesi, Türklük, İslâmiyet ile çevrili bulunduğundan, Yakutlar ve Hazarlar örneklerinde olduğunca İslâm dininden çıkanlar, Türklükten de çıkmış olmaktadır.’ (Demirel, 2021a: 134; Karakoç, 1986: 58; Karakoç, 1996a: 51) Din alanındaki bu realitenin tabii neticesi şu demektir: Türk medeniyeti de, İslâm medeniyetiyle çevrilidir. Hâliyle, bahse konu devlet tahlilleri de ancak İslâm medeniyeti zemininde yapıldıklarında anlamlıdır. Türklük, İslâmiyet ile kaynaştığı için sadece İslâmî çerçevede bir anlam ve amaç sahibi olabilmektedir. Bundan ötürü, Türklüğün medeniyet, millet ve devlet anlayışları ile uygulamaları ancak İslâmî minvalde gerçeklik ve geçerlilik kazanabilmektedir. Karakoç, Anadolu’nun bilinen Türk-İslâm tasavvuf simalarından İsmail Hakkı Bursevi (Miladi 17. -18. Asırlar)’nin bir eserinde geçen *“Ahir tasarruf Türk’ündür.”* Sözü de yine medeniyet zemininde aşağıdaki gibi yorumlar:

“İsmail Hakkı Bursevi hazretleri... *Ruh’ul Beyan* adlı eserinde diyor ki: “Ahir tasarruf Türk’ündür.”... Yani son sözü Türkler söyleyecektir. Fakat siz burada Türk’ü ırk manasına anlamayın. Bunu Türk diye söylemesinin sebebi, bizim milletimizi meydana getiren büyük kitleye Türklerin öncülük etmesidir... Yoksa ne İsmail Hakkı Bursevi, ne de geçmişteki atalarımız, ne de biz ırkçıyız. Irkçılık yok. Hangi ırktan olursa olsun, bizimle aynı medeniyeti, aynı inancı, paylaşan kardeşlerimiz... Hangi dili konuşursa konuşsun millet kardeşlerimizdir. Milletimizin bir parçasıdır. Onlarla beraber bütün cephelerde çarpışmışızdır. Onlar bu vatanın her parçası için şehit düşmüşlerdir. Biz de onların yaşadığı topraklarda şehitler vermişizdir... Bu bakımdan ahir tasarruf Türk’ündür denirken... Bu bir keşiftir. Kesin olmaz, olamaz. O ayrı bir konu. Ama biz inanıyoruz ki, bu mütefekkir, mutasavvıf âlim, edip büyüğümüz doğru söylemiştir. Evet, ahir tasarruf bizimdir. Milletimizindir. Bunun manasını bugünkü medeniyet ifadesi içinde şöyle söyleyebiliriz. Batı medeniyeti Rönesans’tan bu yana yapacağını yaptı. Gördük onu. Beş yüz sene içinde ne yaptıysa yaptı, sonunda bütün dünyayı felaket kapladı. Materyalist bir zihniyetle, bütün dünyayı sömürme zihniyetiyle hareket eden bu medeniyetin sonu gelmek üzeredir... İngiltere... Fransa... Rusya... Amerika... Bunlar materyalisttirler; maneviyat esasına dayanan, hakka dayanan, merhamete dayanan... Bir medeniyetin değil, kuvvetin medeniyetidirler. Tabiidir ki, bunun bir sonu gelecektir. Zulüm âbad olmayacaktır. Ve yıkılacaktır. Peki, o zaman, söz kime geçecektir? Söz yine bize geçecektir. Nasıl ki geçmişte de zaten bizdeydi.” (Karakoç, 2003: 39-41)

Yazarın indinde: ‘İslâm bizim için yüzde yüz yerli kültürdür. Dahası tek yerli kültürümüz İslâm’dır. Yabancı kültürler, kendi manevi ve maddî kültür yapımıza ancak İslâmiyetle uyusabildikleri kerte de katılabilmişlerdir. Bu minvalde Batı kültürünün temsilcilerinin, bütün zorlamalarına, kuvvet kullanmalarına rağmen ülkemizdeki başarısızlığının sebebi, İslâm kültürüne boyun eğmek istenmeyişidir. Batı kültürünün, İslâm kültürüyle uyuşan yönleri kolaylıkla kabul edildiği halde, uyuşmayanları ancak devlet koruyuculuğuyla cebren dayatılmıştır. Neticede: İslâm ruhunu benimseyen Araplar, Türkler, Acemler, Hintliler, Kuzey Afrikalılar... Ortaya, kendi ırk kabiliyetleriyle müşterek bir kültür mirası çıkarmışlardır. Böylece aynı medeniyetin bir Hint-İslâm medeniyeti, bir Türk-İslâm medeniyeti gibi dalları doğmuştur. Hatta bu tâlî medeniyetlerin de alt dalları vardır. Misalen Türkler için, Maveraünnehir medeniyeti, Selçuk medeniyeti, Osmanlı medeniyeti gibi. İslâm medeniyetini sadece Arapların bir medeniyeti gibi görmek, yanlış ve kötü niyetli bir bakıştır. İslâm medeniyeti, Arapların olduğu kadar Türklerin de, Müslüman Hintlinin de medeniyetidir. Meseleye yalnız Anadolu açısından bakıldığında da durum değişmez hatta kuvvetlenir zira toplumumuzun her müessesesine İslâm’ın ruhu sinmiştir. İslâm, bütün kurumlarıyla, doğumdan ölüme kadar hayatın bütün cephelerinde, gerek fertte, gerek toplumda, ruhuyla, kurallarıyla, hikmetiyle, edebiyatıyla, kanunlarıyla... Hâkim olmuştur.’ (Karakoç, 2017: 303, 363-365) Bu hâkimlik ve Türklüğün tarihen ve tebaan İslâmiyet ile çevrilişi oluşu realiteleri, devlet meselesinin de en aklî şekilde ancak İslâm medeniyeti zemininde, İslâmî bir millet bağlamında ve Türkiye’nin liderlik hakkı çerçevesinde anlaşılabilirliğini işaretlemektedir. Diğer yandan, Türkiye, birkaç asırdır devlet olarak yönünü Batı’ya çevirdiği; Batı medeniyeti kendisini alsın istediği, geleceğini orada gördüğü için Sezai Karakoç’un istikbâldeki İslâmî dirilişe; medeniyete; devlete dair tasavvurlarından önce Batı medeniyeti meselesine nasıl baktığına bir parantez açmak yerinde olacaktır.

3. BATI MEDENİYETİ VE TÜRKİYE PARANTEZİ

Batı medeniyeti denildiğinde, Karakoç, her şeyden önce bu medeniyete, sadece çağdaş Avrupa ve Amerika’yı değil, Hıristiyanlığı da, İsrail’le Yahudiliği de dâhil eder. Onda zaten “*İsrail, sadece İsrail değildir. İsrail, Amerika’dır.*” (Karakoç; 2002b: 109-110) İsrail gibi, dünyadaki yerini önemli bir silahlı güç olma vasfıyla belirginleştiren Rusya da, Batı’dadır. Nitekim Karakoç’a göre:

“Rusya’yı, Batı medeniyeti, bizim başımıza, yani Hıristiyanlık dünyası, İslâm medeniyetinin başına Demokles’in kılıcı gibi asmıştır. Ta ki Müslümanlar kımıldamasın, tepesinde daima Rus’un kılıcı bulunsun.” (Karakoç, 2002a: 39)

Karakoç, devletlerden bilhassa bir devleti, ya da toplumlardan bilhassa bir toplumu yahut kişilerden belli bir kişiyi... Hedeflemeksizin bir genel çerçeve çizdiğinde aynı Batı medeniyetine ilişkin olarak bu sefer aşağıdaki gibi bir tespit de bulunur:

“... Şahısları, bütün halkları, bütün kişileri kastetmiyoruz. Fakat kurumları, gece gündüz, Batıda, Avrupa’da ve Amerika’da bizim, Mısır’ın, Cezayir’in şu bu devletin çökmesi için ellerinden geleni yapıyorlar... Burada da istiyorlar ki, Kürt, Türk birbirini kırsın veya yine burada Alevi, Sünni birbirine girsin. İşte bunlar, Avrupa’da ve Batı’da bazı kurumların çalışmaları sonucu içimizde çıkarılmak istenen sorunlardır. [Görülmelidir ki] Bize... Düşmanlık yapan Batı’nın sırrına ermeden, onun nereden nereye gittiğini, ne yapmak istediğini anlamadan varlığımızı koruyamayız.” (Karakoç, 2003: 131, 156)

Merhum düşünürün perspektifinde, Batı’yı, iflah olmaz bir Türk düşmanlığıyla dolduran sebepleri yerli yerince görmek için de yine Batı’nın veya Hıristiyan kavimlerin ve evvela ‘barbar’ olarak nitelendirdikleri bizim/Türklerin tarihî-sosyolojik artalanımıza bakmamız yerinde olacaktır. Şöyle ki:

“Türkleri tüm vahşi barbarlar olarak tanımlamak, Batıların kasıtlı, düşmanca, taraflı sözleri olarak görülmelidir. 20. Milâdî yüzyılda, Birinci Dünya Savaşı sonuna kadar, Batı’nın karşısına İslâm adına daha çok ırkımızın çıkması ya da ırk iddiamız olmamakla birlikte onların böyle görmesi, bize karşı felâh bulmaz bir düşmanlığa yakalanmalarına sebep oldu Batıların. Baştan, zaruri olarak, daha çok Arapların geliştirdikleri bir medeniyet olarak görülen İslâm dairesine çok zaman geçmeden, Acemler, Türkler, Berberiler, Afrikalılar ve bazı Hıristiyan kavimlerden kişiler dâhil oldular. Türkler, daha çok asker ve savaştan olduklarından ve savaşlarla İslâm’ı yıkmaya yönelik Hıristiyan akınlarını ve hücumlarını kırıp tesirsiz hale getirdiklerinden, Batıların gözüne çok sert görünmüşler ve bu yüzden de barbar iftirasına uğramışlardır.”(Karakoç, 1995a: 105)

Batı medeniyetine içkin bulunan yukarıdaki realitelerin dışında, daha ziyade ikili ilişkiler bağlamında Türkiye açısından önem kazanan konulardan biri, ister istemez, Avrupalıların ‘Ortak Pazar’ teşkilatı zamanlarından beri sağlamaya çalıştıkları birlik ile Türkiye’nin münasebetleri, daha doğrusu Türkiye’nin, Avrupalıların kurduğu, bugünkü adıyla ‘Avrupa Birliği’ teşkilatına alınıp alınmayacakları meselesi olmaktadır. “Batıcılık, Batıya yönelme tam bir çıkmaz sokaktır.” (Karakoç, 2002b: 84) Diyen Karakoç, gerek kendi ‘yönelmesini’, gerekse de Türkiye’nin gelecekteki ‘yönelmesini’ Avrupa ya da Batı medeniyeti yönünde değil! İslâm medeniyeti yönünde görür. Benzer şekilde, fikir bakımından Batı(laşmacılık) düşüncesinin değil! Türk-İslâm düşüncesinin içinden konuşur. Bu vakıaların tabii neticesi olarak da Batı medeniyetine olumlu bakmaz. Kendi değerlendirmesi bir yana, o, Batı’nın da bize olumlu, eşit temelde ve dostane bakmadığı kanaatinde. Karakoç’a göre: ‘Avrupa, bizden, kendisine eşit bir üye gibi katılmamızı istemiyor. Onun istediği, kendisine kayıtsız şartsız teslim olmamızdır. Ondan sonra da milletimizi bölük pörçük, ülkemizi paramparça edip paylaşmaktır. Batı, bu emellerine sureti haktan görünerek yaklaşmaktadır. Bizim toplum ve devlet olarak anlamamız gerekir ki, Batıya ille de yamanma, zamanla bile olacak bir şey değildir. Batılı olmamız mümkün değildir ve zaten gerek de yoktur. Bizim dokumuzda Greko-Latin ve Hıristiyan çizgileri yok. Cumhuriyet döneminde, aydın geçinen ve düşünür olarak bilinen kimi kişiler, bizim bir medeniyetimizin olmadığını ileri sürmüştür. Onlar, -Biz Batılıyız, Batılı olacağız, Avrupalı olacağız, Batı medeniyetini, medeniyet olarak benimseyeceğiz ve geçmişimizi silip atacağız- iddiasında bulunmuştur. Hatta ilkokullarda çocuklara, *geçmişini unut, yeni yolu tut* diye bir takım marşlar söylenmiştir. Oysa Batıların bizi kabul ettiği zaten yoktur. Esasında, bizim başlangıçtaki krizimiz de, Avrupa’nın maddi planda büyük bir hamle yapmasından kaynaklanmış idi. Toplumumuz, iki yüz yıldır Batı karşısında yenilgilere, özellikle askerî yenilgilere uğramamızın basıncı altında ezim ezilmektedir. Hâsılı, Batı’yla bu münasebet şeklimiz itibarıyla fevkalade yanlış bir yoldayız. Ümit Batı’da değildir. Buradadır. Batı yolundan dönülmesi ve gene geçmişteki gibi İslâm medeniyetinin dirilişini gerçekleştirmemiz, birinci sırada görmemiz gereken sorumluluk budur.’ (Karakoç, 1986: 22; Karakoç, 1996b: 143; Karakoç, 1996c: 18; Karakoç, 2002a: 10, 59; Karakoç, 2002b: 39, 45, 73; Karakoç, 2003: 148)

Batı’ya bir bütün haliyle olumlu bakmayan, yönünü Batı medeniyetine değil, inşasında Türkiye’nin de en ön saflarda payının bulunduğu İslâm medeniyetine çeviren Karakoç, Batı’yla ilgili olarak yer yer

onun kimi konulardaki hakkını teslim edici tespitlerde de bulunur: ‘Batı medeniyetinin, teknoloji gibi, dünyaya tasarruf etmek, dünyayı gözlemlemek, çaresiz kalınan yerde mutlaka bir çare aramak gibi... Kimi seçkin yönleri de vardır. Batı’nın, özellikle maddî planda, göklere bile çıkmaya kadar uzanan, kutuplardaki yosunlardan gıda aramaya kadar varan bir arayışı var. Onlar, her yeri gözlemler. Bu bir çalışma kabiliyeti, iyimserlik ve handiyse tükenmeyen bir enerji demektir. Batı ilaveten bilimde de ileridir. Bu belirtilen öğeler, dünya medeniyetine katkı olabilecek öğelerdir. Fakat buna karşılık temel itki olan, çıkar fikri, tahakküm fikri, Roma’dan gelen hegemonya fikri, insanlara hâkim olmak fikri ve zulme kapı açan bütün bir psikoloji... Batı’nın bu değişmeyen fundamental yönleri insanlığa her zaman zarar vermiştir ve verecektir. Bugün bütün insanlığın çektiği acıların temelinde Batı’nın hırsı yatmaktadır. Batı, Bosna-Hersek’te yaşanan facialara bunun için uzun süre göz yummuştur. Batı, hegemonyasını bilhassa Avrupa kıtasında yüzde yüz sağlamak için insanların katline, çocukların öldürülmesine, kadınlara tecavüz edilmesine göz yummuştur.’ (Karakoç, 2002b: 80, 158; Karakoç, 2003: 151) Batı’nın, yukarıda zikredilen çıkar fikri, tahakküm fikri, hegemonya fikri, onun sonradan edindiği arızî ve ödünç özellikler olmayıp, Batı’yı Batı kılan karakteristik öğeler oldukları için Batı’nın insanlık için menfi bu yönlerini zamanla terk edebileceğini düşünmek de beyhudedir.

4. ORDU-MİLLETLE VE AYDINLARLA MÜSTAKBEL DİRİLİŞ, MÜSTAKBEL DEVLET

“Bu vatani kurtarmak için iki yüz elli bin kişi Çanakkale’de şehit düştü. Allahuekber Dağı’nda doksan bin kişi dağlarda dondu kaldı. Bu insanlar aptal değillerdi. Çıkarın ne olduğunu biliyorlardı bu dedelerimiz. Ama onlar fedakâr insanlardı. Feragatkâr insanlardı. Onlar bir ideale inanmışlardı. Onlar, öte dünyaya inanan insanlardı. Hesap vereceklerine inanıyorlardı. Orada ölmeyi, orda donmayı geri dönmeye tercih ettiler. Ben donarım, ölürüm, gene geri dönmem dediler. Ve dönmediler ve eğer şu günkü özgürlüğü yaşıyorsak ve ezanlarımız okunuyorsa, bilin ki, bunları biz o zatlara borçluyuz. Dedelerimize, babalarımıza borçluyuz. Ama bu unutuluyor.” (Karakoç, 2003: 43)

Sezai Karakoç’un yukarıdaki sözleri kendisinin aslında sadece vatana değil, vatanla aynı kürede bulunan millet ve devlete yönelik düşüncelerini de ifade eder mahiyettedir. Düşünürün zikredilen perspektifi, bu çalışmanın başlarında da belirtildiği gibi, onun devlete müteallik meselelere, güncel ve geçici mevzular diye değil tarihi-sosyolojik bir derinlikle ve İslâmî-metafizik bir kapsayıcılıkla yaklaşılan aslî konular diye baktığını göstermektedir.

Yazarın nazarında hem genel mânâda hem de bilhassa müstakbel medeniyet ve devlet dirilişleri mânâsında: ‘Faaliyet yapıp çalışıp çırpındıktan sonra ümütlenemeyeceğimiz hiçbir istikbâl yoktur. Türk milleti, ordu-millet olarak her zaman disiplin çerçevesinde hareket etmiştir. Türk değil mi, şunu yapamaz, bunu yapamaz diyorlar. Hâlbuki: Türk, en büyük işi yapar. Ama kendi başına değil. Çünkü: O disiplin milletidir. Mutlak surette bir disiplin, bir organizasyon, bir sistem ister. Ordu-millet ruhu ve beraberinde disiplin, organizasyon ve sistem ile hareketin/dirilişin ilk başlangıç noktası yine memleketimizdir. Doğu Türkistan’daki kardeşlerimiz de, Sırbistan’da sıkışıp kalan Bosnalı kardeşlerimiz de, Rusya’daki, Bulgaristan’daki, Irak’taki, İslâm âleminin başka başka taraflarındaki kardeşlerimiz de hepsi bize başvuracaklardır. “Gelin bizi kısır, dar, zalim anlayışlardan kurtarın!” diyeceklerdir. Bir idealin organize şekilde ortaya çıkması bekleniyor. Bir zamanlar bizim milletimizin parçası olan insanlar, bizim dirilmemizi bekliyorlar. Bu doğrultuda, bizim bu Anadolu toprağında mutlak surette ileride büyük bir devlet olmanın temellerini atmamız gerekir. Atmadığımız takdirde mevcut devletimizin de hayatı tehlikededir. Batı’da, yukarıda belirtildiği veçhile, Türk düşmanlığı, İslâm düşmanlığı ve milletimize de islâm düşmanlığı işlenmektedir. Yanlış bir imaj geliştiriliyor. Bu yanlış imaj yüzünden biz daha büyük bir tehlike altındayız. Bu şartlar içinde mutlaka ki devlete sahip çıkmak gerekmektedir. Devlete sahip çıkmak vazifesi zâten her birimizin vazifesidir. -Bu benim vazifem değildir- demek, büyük bir hatadır. Ertuğrul Gazi ve onun soyundan gelen büyüklerimiz yedi yüz yıllık bir devleti, bu yurdu, bu memleketi bize devlet şuurunu taşıyarak bırakmışlardır.’ (Karakoç, 2003: 46-50, 65-66, 84), Burada, hem İslâm ve Türk düşmanlığının yayılıp işlenmesi hadiselerinin görünür varlığının hem de bu tehlikeler bir yana, gazilerimizden tevarüs edilen yurt ve memleket şuurunun; devlete mütemadiyen sahip çıkmayı iktiza ettiğinin düşünülmesi tekraren vurgulanmalıdır.

Karakoç, devlet şuru denilen yerde, mevcut devlet sınırlarımız ve Misak-ı Millî ile alakalı olarak şöyle der: ‘Mevcut sınırlarımızı düşmanlarımız çizmiştir. Bu sebeple, bir gün kuvvetlendiğimizde, bu sınırları yeni bir sorun haline getirmemiz en tabii hakkımızdır. Esasında düşmanlarımız, bize bu sınırları da çok görüyorlardı. Onlar, bizi doğuran ana olan Anadolu’yu paramparça etmek istiyorlardı. Anadolu Türk Devletinin bile yaşamasını o kadar istememişlerdi ki, bu mübarek toprağa her biri bir köşeden üşüşmüştü. Bu yüzden bir Ermenistan kurmak ve Batı Anadolu’yu, İstanbul’u, birçok yerleri paylaşmak için Sevr’i hazırlamışlardı. Fakat doğacak kayıplarını göze alamayan Batılılar, hem aralarındaki anlaşmazlıkların tesiriyle, hem de Yeni Türkiye zaten kendi paralellerine girdiğinden, hudutlarımıza razı oldular. Fakat o hudutlarda bulanık çizgiler de kaldı. Mesela, biz Musul ve Kerkük’ü istiyorduk. Batılılar ise buna asla razı değillerdi. Büyük mücadeleler oldu. Fakat sonunda, Musul ve Kerkük bize verilmedi. Şimdi bakıyoruz, bu kadar yıl sonra bizi yine o sınırdan; güneydoğumuzdan sıkıştırıp zorluyorlar. Demek ki, Musul ve Kerkük’ü o zaman vermemiş olsaydık, şimdi Güneydoğu sınırlarımız böyle kolay zorlanamayacaktı. Bugünkü sınırlar, bir taraftan Batılıların çizdiği sınırlardır, bu doğru, fakat öte taraftan, yabancıların girmesine bizim müsaade etmediğimiz, artık son direnişi göstererek çizdiğimiz sınırlar oluyor. Yani içten biz, dıştan da onlar çizmiş oluyorlar bu sınırları... Şartlar değişince, bu sınırların sun’iliği ve bizi problemlere sürüklemesi olayı ortaya bir gerçek olarak çıkmıştır.’(Karakoç, 1986: 99; Karakoç, 2002a: 68-69) Özcesi, mevcut hudutlar ile Misak-ı Millî hudutları arasındaki farklılık ya da kaybımız Türkiye’nin bugünler için de temel sıkıntı noktalarından biridir. Dahası ülkemizin diriliş atılımını geciktiren engellerden biri de bu problemdir. Hal böyle olduğu için bir gün kuvvetlendiğimizde, mevcut hudutları, Misak-ı Millî hudutları doğrultusunda bir sorun haline getirmemiz hem hakkımız hem vazifemiz olmaktadır.

Devlet vakiasını, devletin sınırları meselesi üzerinden de gören Karakoç’un nazarında: ‘Ortadoğu İslâm ülkelerinde sınırlar da, rejimler de, hedefler de, tabii değil sun’idir. Misalen, Suriye ve Irak bizden sun’i olarak ayrıdır ve mevcut Türkiye olarak bizim, varlığımıza kasteden tehlikelere karşı şu andaki sınırlarımızla karşı koymamız mümkün değildir. Bunun için burada atalarımız Osmanlılar gibi düşünmemiz gerekir. Onlar, İslâm medeniyetine dayandılar, İslâm medeniyetinin toplumunu ve devletini kurdular. Ve bu devlet, milletimizi, 20. Milâdî yüzyıla kadar getirdi. Ama şimdi, yeniden İslâmın dirilişine, İslâm medeniyetinin ve onun devletinin dirilişine ihtiyaç var. Bu ihtiyacın karşılanması yolunda, aydınlarımız, milletimizin, sınırlarımız dışında kalan parçalarına, yalnız ırkdaşlarımıza değil! Hem ırkdaşlarımıza, hem de ırkımızdan olsun olmasın milletimizin bir parçası olan diyelim Suriye, Irak, Mısır v.b. memleketlerin halklarının aydınlarına seslenmelidir. Onlarla bir irtibat kurmalı, onlara unutulmuş gerçekleri hatırlatmalıdır. Büyüyüp gelişmenin yolu kendi medeniyetimizi diriltmede saklıdır. Yeni baştan İslâm medeniyetinin dirilişini temel alarak, bir çıkış bulmalı ve kısır döngüyü kırmalıyız. Türkiye, var olmak için büyük atılımlara girişmelidir. Bütün İslâm devletlerini bir çizgide toplamalı, Afrika, Arabistan, Pakistan, Endonezya’nın... Katılacağı bir birliğin içinde, önünde olarak Dünya siyasetine bir bölge lideri konumuyla katılmalıdır. Dünyadaki gerçek yerimizi alma ve İstanbul’u, İslâm, Asya ve Afrika dünyalarının İdare Merkezi yapma işinin başlangıcı onu başkent ilan etmek olacaktır. Bu istikamette aydınlara büyük görev düşmektedir çünkü bir milletin yazgısı, aydınlarının yazgısına bağlıdır. Gerçek bir aydına düşen ilk iş de modern çağın ortasına, büyük Türkiye abidesini oturtmaktır.’ (Karakoç, 1986: 14; Karakoç, 1988: 183; Karakoç, 2002a: 70, 74, 89-91, 105; Karakoç, 2003: 167) Ordu-millet gerçeği nasıl müstakbel dirilişin ocağıysa, yazgıları işbu milletin yazgısıyla mühürlenmiş aydınlar da o “tüten en son ocak”ın hem hiç sönmemesi hem de daha gümrak ve besleyici kılınması vazifesinin sorumlularıdır.

Karakoç’un tasavvur ettiği müstakbel İslâm medeniyeti zeminindeki devlette, model olarak: ‘Bir İran modeli kastedilmez. Bunun gibi bir Suudi Arabistan modeli de kastedilmez. Bunlar o ülkelere özgü modellerdir. Bizim, yapmamız gereken Osmanlılardan hareketle yeni bir model üretmektir. Batı medeniyeti nasıl bir yelpaze gibiyse ve bu yelpaze kapitalizmden sosyalizme birçok fikirler ve sistemleri kapsıyorsa, İslâm medeniyeti de bir yelpazedir ve bu yelpazede de farklı modeller olabilir. İşte, bu modeller arasında bir uyum gözetken, dahası bunların üstüne çıkan ve en geniş uygulamayı sağlayan Osmanlı Devleti tecrübesinden hareket etmeliyiz. Fakat bu Osmanlıların bir taklidi olmamalıdır çünkü yapılması gereken Osmanlıların yeniden dirilişi değildir. Onların şartları ve bizim şartlarımız ayrıdır. Fakat onları çok iyi inceleyerek, kimi zengin tecrübelerinden faydalanarak yeni bir oluşum, yeni bir amaçla bir diriliş gerçekleştirilebilir. Bu müstakbel devlet dirilişinde mutlaka nükleer güç olmak da vardır. En az iki yüz elli milyon nüfus da, on milyon kilometre kare toprak da, Türk-

İslâm ülkelerini birleştirmek de vardır. Maddî ve manevî ilimlerde, fizik biliminde, sosyal bilimlerde tüm ilerlemeleri yapmak, okulu-eğitimi diriltmek de vardır. Batılı siyasetçinin, devlet adamının karşısına onun kadar donanımlı bir devlet adamı çıkartmak da vardır. Batının ordularının karşısına en az onun kadar güçlü bir ordu çıkartmak, nükleer silahlı, yıldızlar savaşını yapabileceğimiz bir çapa ulaşmış, onun da ötesine geçmiş bir teknolojiyle mücehhez ve manevî bakımdan da en faziletli seviyeye gelmiş bir ordu ve bir millet çıkartmak, bunlar da vardır. Bunlar için de İslâmı yaşamak ve ardından İslâm milletiyle medeniyetini yeniden diriltmek gerekmektedir zira büyük devlet ancak bu şekilde kurulabilecektir. Müslümanlar için o büyük devlet kurulmadan da hiçbir sahici güvence yoktur. Burada da, yine önce aydınlar bir araya gelmelidir. Halkın da onlara katılmasıyla, bir sistem dâhilinde, açık, organize siyasî faaliyet, fikrî faaliyet, ahlakî faaliyet... Birbiriyle bütünleşmiş, kaynaşmış bir seri faaliyet yürütülmelidir. Ki, kurtuluşu gerçekleştirecek olan diriliş hareketi de zaten budur.’ (Karakoç, 1996b: 67; Karakoç, 1996c: 203; Karakoç, 2002a: 105, 121-122; Karakoç, 2002b: 48, 99, 109-111, 131; Karakoç, 2003: 83, 118)

Yazarın indinde: ‘Bugün, teknolojinin de gelişmesiyle gerçek devlet artık, Amerika, Çin, Japonya, Hindistan, Almanya gibi, problemleri yanları bulunmakla birlikte süper güç olan devletlerdir. Diğerlerine devlet demek zordur. Suriye hakikatte bir devlet değildir, Irak, değildir. Müslüman ülkelerin devletleri hep böyledir. Bu tablo karşısında, bu coğrafya ve tarih haritasında, diğer kuvvetlerle dengeleşen bir kuvvetimiz olmadan yaşayamayız. Bu bölgede yaşayan insanlar da, İslâm medeniyetini ihya ederek bir tek İslâm devletinde, toprağa kök salarak, birleşmelidir. Manevî bir Ergenekon destanını daha yaşamamız gerekiyor. Demir setleri nefeslemizle eritip ışığa çıkmamız, insanlığı da çıkarmamız gerekiyor. Esir milletlerin zincirlerini kırmamız, bunun için de savaşmamız. Tek kurtuluş çaremiz budur, zira bu devirde yaşamamızın şartları ağırdır. Bu idealler de inşallah bir gün mutlaka gerçekleşecektir. Âkif’in dediği gibi: “Doğacaktır sana vâdettiği günler Hakkın/ Kimbilir belki yarın belki yarından da yakın.” Biz, zaten, Yahya Kemal’in dediği gibi ordu-milletiz. Bir yanımızla sivilsek bir yanımızla da askeriz. Türkiye, merkezî İslâm bölgesinin sahibi olduğu için, her taraftaki Müslümanları düşünmek zorundadır. Bu doğrultuda yukarıda zikredilen yapılması gerekenler çerçevesinde, kökten değişmesi icabeden hususlardan biri de eğitimidir. Eğitimde, her şeyden önce, milleti millet yapan temelleri sağlam tutacak bir politika izlemek gerekir. Mevcut eğitim zihniyet ve politikaları, millet bağlarını gevşetmektedir. Bu, en büyük tehlikedir. Bizim muhakkak kendi klasiklerimizin öğretimine yeniden dönmemiz gerekir. Kendi yazımıza dönmemiz gerekir. İşin anahtarı buradadır. Gerçek anlamda varolabilmemiz için kendi yazımıza dönmemiz, kendi millet anlayışımıza dönmemiz şarttır.’ Türkiye, yine merhumun işaretlediğince, ‘yazısını, kültürünü yitirmiş bir ülkedir. Batılılaşmayı en sığ taklit düzeyinde deneyip durmaktadır. Geçmişinin ciddi bir şekilde muhasebesine girişmemektedir. Tek hakiki varlık gücü olan İslâm’ı, kavrayışta problemlidir. Basınıyla, bürokrasisiyle, aydın kitleleriyle halkından kopmuştur ve fakat bütün bu ‘büyük’ olumsuzlukların hedefine hep Türkiye’nin oturtulmuş olması da yine onun öneminden ötürüdür.’ Yazarın sözleriyle: “Anlaşıyor ki, İslâm Âleminin kaderi, Türkiye’deki kördüğümün çözümüne bağlı. Sır, Türkiye[nin] kaderinde gizli.” (Karakoç, 1995c: 24, 36; Karakoç, 2002b: 108-130, 155-157; Karakoç, 2003: 17-18, 80-83)

Yazar açısından, eğitim gibi sanat yaşantımızı da yeniden düzenlememiz gerekmektedir: ‘Öncelikle, kendi klasik müziğimize dönmeliyiz. Mimaride, sinemada mutlaka dünya çapında eserler yapacak yeni bir sanat mayası tutturmalıyız. Büyük devlet olalım denilirken ki büyük devlet olmaya mecburuz, teknolojiye ileri bir devlet olmamız gerektiği düşünülür. Ama teknolojiye ileri bir devlet olabilmek için de, edebiyatta, kültürün diğer dallarında, sosyolojide, tarihte, klasiklerin yeniden yaşatılmasında, mimaride, musikide, her alanda ileri, yüksek, o teknolojiye denk bir seviyeye ulaşmak zorunluluğu vardır. Yoksa büyük devlet olamazsınız. Büyük devlet olamayınca da, yok olmakla karşı karşıya kalırsınız.’ (Karakoç 1996c: 64; Karakoç, 2002b: 108-130, 155-157, 166, 186; Karakoç, 2003: 17-18, 80-83, 116) Eğitim, sanat, kültür, edebiyat gibi alanlar ‘millet bağlarını’ hem çözücü hem güçlendirici etkiler doğurabilen alanlardır. Bilhassa bu alanlarda, ‘safları daha da sıkılaştıracak’ sahici ve sahih bir dönüşümü biz kendimiz sağlamadan, ülke, millet ve devlet şartlarımızın kendiliğinden ve/veya salt uluslararası dinamiklerin rastgetirmesiyle iyileşmesini beklemek boşuna olacağından, mezkûr dönüşümlerin muhakkak ki gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Merhum Karakoç, mevzu müstakbel diriliş, medeniyet ve devlet konusunda şunları da söyler: ‘Kendi medeniyetimizi yeniden dirilteceğiz. Bu diriliş neyi gerektiriyorsa yapılmalıdır. Büyük devlet kurulacak ve bu büyük devletle önce kendimizi emniyete alacak, sonra da esaret altında inleyen, Çin’den Avrupa’ya kadar, Afrika’nın son ucuna kadar kıvranan milletlerin yardımına koşacağız. Bizim dirilmemiz demek, Ortadoğu’nun, İslâm âleminin, İslâm medeniyetinin de yeniden dirilmesi olacaktır. Bu millet, esir kardeşlerimizi, her yerdeki, Gazze’deki, Filistin’deki, Rusya’daki, Çin’deki ve Afrika’daki esir kardeşlerimizi yeniden kurtaracaktır. Fakat burada işin temeli göz ardı edilmemelidir. Temel, disiplindir. Disiplin bir toplumda tepeden inme olursa o toplum donar. Diktatörlük olur. Fakat içten gelen disiplin, bir memlekete hayat verir. İşte biz de özgürlük ile disiplini dengelemiş bir toplum olmak zorundayız. Diriliş fikri de bu demektir, zaten. Amaç, devletimizin büyümesi, ebed-müddet olması, hakiki prensiplere kavuşması, Batı’dan gelen sahte tavırlardan kaçınması ve kendi özünü bulmasıdır.’ (Karakoç, 2003: 85, 89, 153, 162)

‘Siyasî rejimler, devlet ve millet içindir. Devlet de millet içindir. Fakat devlet çökerse eğer, herkes altında kalır. Bizim başka bir devletimiz yoktur. Devleti köklü bir şekilde, yeni baştan, kendi tabii ve tarihi temelini oturtmak mecburiyetindeyiz. Kendi tabii ve tarihi temelini derken, misalen, İdris-î Bitlisi gibi Kürt asıllı bir büyüğümüz, Türk, Kürt ve Arap ayrımı yapmaksızın aynı Devlet çatısı altında kardeşliği pekiştirmiştir. Yavuz Sultan Selim’e mektup yazmış, yardım istemiş ve Güneydoğu’yu İran Şahı İsmail’in tasallutundan kurtarmıştır. Yahya Kemal ki, o, aynı zamanda bir Türk milliyetçisidir, hem İdris-î Bitlisi’yi, birlik şuurundan ötürü ve hem de Yavuz Sultan Selim’i İslâm birliğini kurmaya çalıştığı için öven büyük şii; Selimnâme’yi yazmıştır. Aynı bu tarihimizin sürekliliğiyle bakıldığında, meselenin gidip en sonunda medeniyet noktasına vardığı görülür. Rejim, Tanzimat’tan bu yana, kendisini, bizim medeniyetimize değil, Batı medeniyetine dayanarak yaşatmaya çalışıyor. Bu hayatî yanlışlık, rejimin köklü bir değişime uğraması ihtiyacını artırıyor. Elbet, rejimi revizyona tâbi tutarken, devletin sarsılmamasına dikkat edilmelidir. Diyelim ki, öyle sokak gösterilerine veya devlete zarar verecek hareketlere asla iltifat edilmemelidir. Neden böyle, çünkü sadece bir tek devletimiz var. Başka devletimiz yok. Kimileri de vardır ki, -önemli olan insan haklarıdır- diyerek devleti önemsemez. Fakat insan hakları da ancak devletle mümkündür. Devlet çökerse, hiçbir hak, ‘hakkıyla’ yaşanamaz. Dolayısıyla, kişilerin, insan olarak, insanlıklarını yaşayabilmeleri için dahi devlet olması ve insanın haklarına sahip çıkması lâzımdır. Tabiidir ki, bunun bir bedeli vardır. O da senin de devlete sahip çıkmandır. Devletin eğer sana sahip çıkmıyorsa, onu, sana sahip çıkacak hale getirmen lâzımdır. Diğer yandan, devletle rejim özdeşleştirilip devlet düşmanı olmak, bindiği dalı kesmek gibidir. Bu devlet, Cumhuriyet’le doğmamıştır. Onun kuruluşu, iyi düşünülürse eğer, ta bin dört yüz yıl öncesine gittiğinden, müesseseler de oraya doğru gitmektedir. Bu tarihî-sosyolojik tabloda, devleti düzeltirken öncelikle, âdeta mikroorganizmalar gibi olan çürütücü etkenlerden arındırmak gerekir. Sonra, rejimi, kendi medeniyetimizden türetilen kurumlara özsuyu gibi içirmek gerekmektedir. Diriliş Partisi’nin kuruluş amacı da budur, diriliş ideali de budur.’ (Karakoç, 1996c: 19; Karakoç, 2002a: 100-105; Karakoç, 2002b: 102-104; Karakoç, 2003: 67)

Yazar açısından: ‘Devlet görevleri bize atalarımızın bıraktığı en mukaddes emanetlerdir. Devlet görevlerini mutlaka ehil olana vermemiz lâzımdır. Kur’ân-ı Kerim, “Emanetleri ehline veriniz.” Buyuruyor. Demek ki devlet adamı öncelikle ehil; yetenekli olacak. Yalnız yetenek yeter mi? Yetmez. Aynı zamanda ahlâken yüksek olmalıdır o. Şahsî menfaatini ayakları altında çiğnemiş, fedekâr, faziletli, bilgili ve yetenekli devlet adamlarından müteşekkil bir kadronun başa geçirilmesi gerekir. Bu doğrultuda bir devletin ilkeleri ne kadar yüksek bir medeniyet idealine dayanılırsa, devletin ahlâkî ideali ne kadar yüce olursa, devlet de o kadar uzun ömürlü olur. Biz, ne zaman ki, kendi medeniyetimize inancımızı yitirdik, kendi prensiplerimizi terk ettik, Batı’dan gelen tesirlerin altında kaldık ve saplanıp kaldığımız yanlış ilkelerin tesiri altında, ancak kısa ömürlü devlet olabilecek yapılar peşinde koştuk. Bozulma işte o zaman başlamıştır. Devletimiz ve toplumumuz şimdi de sallanmaktadır. Peygamberimiz buyurmuştur: “Hakikatleri söylemeyip susan dilsiz şeytandır.” Onun için devletin bazı ilke ve uygulamalarında katılıklar bulunduğunu söylemek gerekir. Yanlışlıklar vardır. Bu yanlışlıkları, katılıkları giderip, yerlerine insanî ve medenî bir takım prensipler koymak icap etmektedir. Hakikatleri bilip ona göre davranmak ve hatırlamak gerekir ki, devletin ideali, adalettir, fazilettir, hakikattir, medeniyettir. Kuvvet, devleti ancak bir yere kadar korur. Adalet ve diğer faziletlerle dayanan devletin misali de, İslâm devletidir. Biz de devlet-i ebed müddet, yani bin yıllık devlet kuracak şekilde bir takım prensiplere inanmalıyız. Eğer prensiplerimiz bu gibi prensipler

değilse, tabiidir ki, devletimiz sarsılacaktır. Aynı şekilde devletin milletle mutlaka uyumlu olması icap eder. Millet, devlete zorla uydurulmaya çalışılması akıl almaz, saçma, sağlıksız bir tutumdur. Devlet adamları, milletin içinden çıksa bile, onunla ilişkiyi kesip memleketini, milletlerarası bir takım teşekküllerin buyruklarına göre idare eden değil, milletin aydınlarının, düşünürlerinin, şairlerinin kendine gösterdiği yoldan giden; millet yolundan giden insanlar olmalıdır.’ Anlaşılacağı üzere Karakoç, bütün insanî, toplumsal, iktisadî, siyasî... Meselelerin, özü itibarıyla gelip devlette ve devlet adamında toplandığını kabul eder. Ona göre: ‘Mesele, devlet ve devlet adamıyla alakalıdır, yoksa işler sadece şu veya bu ekonomi politikasıyla yoluna tekrar koyulabilir mahiyette değildir. Herhangi bir yatırım, herhangi bir tedbir yahut okullardaki imtihan sistemini değiştirmek ya da Avrupalıların birlik teşkilatına girmeye çalışmak... Memleket bu tür tâlî çabalarla düzelmez. Memleketin düzelmesi için, her şeyden önce, millet fertlerine, milletin gençliğine hangi kitabı okutacak, hangi bilgiyi verecek, hangi kültürel ortamı sağlayacak, hangi ahlâkî aşılacaksınız, önce buna karar vermek lâzım. O acaba hangi prensiplere inanıp icabında canını verecek? Memleket ve vatan müdafaası; bir devleti müdafaa etmek, ayakta tutmak kolay değildir. Gerekirse milletin fertlerinin her birinin o uğurda canını vermesi lâzımdır.’ (Karakoç, 1996b: 73; Karakoç, 1996c: 30; Karakoç, 2003: 69-79) Düşünürüne göre, İslâm medeniyetinin dirilişi muvacehesinde tebarüz edecek olan devlet, salt Müslümanlar için değil, esasında bütün İnsanlar için ilahî bir ihsan olacaktır. Kendi sözlerine:

“Diriliş idealinde olan devlet; insanlığın idealinde olan devlettir. İnsanlığın idealinde olan devlet de, Allah’ın insanoğluna lütfettiği bir nimettir. İşte tabii haklar denen, insan hakları denen insanî özelliklerin kökü, aslında, Allah’ın insanlara lütfettiği hürriyet, hak, eşitlik, adalet gibi nimetlerdir. Bu nimetler, lütuflar, ancak yine ideal bir devletin geri gelmesinde insanların kavuşacağı nimetler olacaktır. Yoksa geçici bir takım ilkelere dayanarak ve sadece kaba kuvvete dayanarak varılacak yer, çok kısa zamanda çökecek bir hareketin neticesini gösterir ve maalesef felâket getirir... Yeniden insanlığın önünde örnek bir millet ve örnek bir devlet yapmamız birinci ödevimizdir.” (Karakoç, 2003: 76-77)

5. SONUÇ

Bu çalışmanın yukarıdaki kısımlarında da vurgulandığı üzere, merhum üstat Sezai Karakoç, devlet meselesi üzerinde her daim titizlenen bir düşünürdür. O, devlete ve beraberinde devlet adamına büyük bir önem ve öncelik atfeder. Onda devlet olmazsa olmazdır. Karakoç’un, yanlışlıklara işaret etmeyi, rejim ile devlet ayrımı zemininde rejimin açmazlarına parmak basmayı ve tenkitlerde bulunmayı da içeren titizlenmesi, kendi devlet şuurunun ve diriliş anlayışının tabii bir semeresidir. O, metodolojik mânâda nasıl tarihî-sosyolojik bir yaklaşımı benimsemişse, devleti de öyle uydurma, siyasal sistemle mahdut ve güncel bir varlık olarak değil, tarihî-sosyolojik bir varlık olarak görür. Resul Aleyhisselamın devrine; en az bin dört yüz yıllık bir İslâm medeniyeti ve İslâm milleti sürekliliğine irca eder. Salt yüzyıllık bir hayalî perspektifle iktifa etmez.

Düşünür, kendi devlet titizliği ve şuurunu doğrulusunda bir tehlike olarak gördüğü ama aynı zamanda bir realite sayılan, İslâm’ın arkasına sığınarak devlet düşmanlığı yapma meselesine de eğilir. Ona göre: ‘Nesiller, devlet düşmanı kesilsin isteyenler vardır. Bunlar, devlet düşmanlıklarına kalkan olarak da maalesef İslâm’ı öne sürmektedir. Bu kesimlere göre, İslâm’da devlet yoktur; Kur’ân’da devlet yoktur. Müslümanlık da güya tek tek, münferit kişilerin inançlarından ibarettir. Bu görüşleri hiçbir şekilde kabul etmeyen Sezai Karakoç, münferit kişilerin Müslümanlığının dahi, bir devlet himaye etmezse eğer, zamanla elden gideceğini belirtir. Ona göre, İslâm’da devlet zaruridir. İslâm, doğuşundan beri devletle içiçe olmuştur. Bu bir tarihî-sosyolojik olgudur. ‘İyi’nin yerine getirilip, ‘kötü’nün önlenmesi, Müslümanlar üzerine bir borçtur, bu borç ancak ‘zorlayıcı’ bir güç/iktidar sayesinde mümkündür. O da devlettir. Kur’ân-ı Kerim barıştan yanadır, bir barış öğretisinin kitabıdır ama onun barışı, kötüyle, yalanla, çirkinle değildir. Kötüyle, yalanla, çirkinle savaşta radikaldir Kur’ân. Devlet, bu savaş için de gerekmektedir. Ki, öte yandan, devleti gerçekte Peygamber Efendimiz kurmuştur. Ondandır, dört halife de devleti devam ettirmiştir. Hatta Hz. Ömer’in, “Dicle kıyısında ayağı kırılan bir keçinin, köprüden düşüp ayağı kırılan bir oğlağın hesabı benden sorulur” Deyişi de onlardaki devlet şuurunun

büyükliğini gösterir.¹ Farkedilmelidir ki, Karakoç'un bahsettiği devlette, devlet adamı, öncelikle, İslâm'a tam inanan bir kişidir. Dahası, o, yine İslâm'a, yalnızca bir kişi inancı olarak değil, bir medeniyet, bir hayat tarzı, bir anlam olarak sarılır.' (Karakoç, 1995a: 90; Karakoç, 1995b: 62; Karakoç, 1996b: 72; Karakoç, 2003: 113, 117, 121) Başka bir söyleyişle, tarihî-sosyolojik İslâm medeniyeti temelli devlet zorunlulukla vardır. Devlet aynı zamanda bir soyutluk içinde hapsolmayıp devlet adamlarının 'ehil oluşlarıyla', inanç, ahlâk ve erdemleriyle somutlanarak anlam kazanan bir yapıdır. Bunun için de devlet meselesinde, yöneticilerin vasıfları da yüksek bir önem taşımaktadır.

Karakoç için, bir: İslâm inancı ve dünya görüşüyle İslâm ahlâkı, iki: İslâm milleti, üç: İslâm devleti ve dört: İslâm medeniyeti birlikte bir bütün oluştururlar. 'Sütun'lardan biri eksik kalırsa bütün de olmaz. Bütün olmayınca da Süleymaniye çöker. Süleymaniye burada İslâmî inanç, dünya görüşü, ahlâk, millet, devlet ve medeniyet anlayışlarını birlikte temsil eden bir semboldür. Karakoç, 'Süleymaniye' sembolünü ayrıca bir başka bağlamda daha zikrederek şöyle demektedir: "Süleymaniye'yi yapan millet, Allah'ı görmüş bir millettir." (Karakoç; 2002b: 178-179; Karakoç, 2003: 124) Onun bu sözü, İslâm milletini bir bütün olarak değerlendirmekle beraber, siyasî teşkilat, askerlik, liderlik, ordu-millet olma gibi hususiyetler açısından belirgin bir öncelik ve üstünlüğe sahip olan Türkiye'ye ve Türk milletine ayrıca önem verdiğini işaretler. Dolayısıyla müstakbel İslâmî medeniyet ve devlet dirilişinde de liderlik Türkiye'de olacaktır. Liderlik, Türkiye'nin müktesap hakkıdır. Çalışmayı, yazarın, müspet ve müjde mânâsıyla iştirak ederek aktardığı ve tarihî-sosyolojik yaklaşımı itibarıyla da tecelli edeceğine inandığı o sözlerle bitirelim: "*Ahir tasarruf Türk'ündür.*"

KAYNAKÇA

- Demirel, İ. (1996). İstikamet Üzere Kalarak Değişim Ve Sezai Karakoç. (27.12.). **Yeni Şafak**.
- Demirel, İ. (2018a). Necip Fazıl Kısakürek, Sezai Karakoç Ve İsmet Özel Örneklerinde Cumhuriyet Dönemi Türk İslam Düşüncesinde Felsefe Tasavvurları, Özgür Önder, Mehmet Akıncı vd (Ed.), **II. Türk İslam Siyasi Düşüncesi Kongresi Bildiriler Kitabı** (26-28 Ekim 2017 – Kütahya içinde (s. 643-658). Kütahya.
- Demirel, İ. (2018b). Sezai Karakoç'un Siyasal Düşüncesinde Türkiye Tasavvurları, Abidin Temizer, Yaşar Baytal (Ed.). **New Trends In Social Sciences-V – Sosyal Bilimlerde Yeni Yönelimler-V**, içinde (s. 769-785). Ankara: Gece Kitaplığı.
- Demirel, İ. (2021a). Necip Fazıl Kısakürek, Sezai Karakoç Ve İsmet Özel Örnekleriyle Türk-İslâm Siyaset Düşüncesinde Yazı Ve Alfabe Meselesi, İbrahim Özcoşar, Uğur Yiğiz vd (Ed.), **Kozmolojik Dengenin Sanatsal Tezahürleri İslam Sanatları** içinde (s. 125-155). İstanbul: Divan Kitap.
- Demirel, İ. (2021b). Sezai Karakoç'un "Edebiyat Yazıları"na Siyasal Bir Yaklaşım. **Social Science Development Journal**, 6, 28, 123-153.
- Karakoç, S. (1967). **İslâm Toplumunun Ekonomik Strüktürü**. İstanbul: Ötüken.
- Karakoç, S. (1986). **Günlük Yazılar I Farklar**. Diriliş Yay. İstanbul.
- Karakoç, S. (1988). **Dirilişin Çevresinde**. Diriliş Yay. İstanbul.
- Karakoç, S. (1989). **Yunus Emre**. Diriliş Yay. İstanbul.
- Karakoç S. (1995a). **Fizikötesi Açısından Ufuklar Ve Daha Ötesi I**. Diriliş Yay. İstanbul.
- Karakoç S. (1995b). **Fizikötesi Açısından Ufuklar Ve Daha Ötesi II**. Diriliş Yay. İstanbul.

¹ Karakoç, Hz. Ömer ile somutlanan İslâm devlet ve adalet şuuruna Selçuklu ve Mengücekoğulları tarihlerimizden de misal getirir. Şöyle ki: "Bir gündü Selçuk Sultanı Sancar, bir savaşa gitti. Savaş sırasında otağının bir direğine bir kuş gelip yuva yaptı, yumurtasını bıraktı. Savaş bitince, ordu giderken, Sultan Sancar, otağın o bölümünü yıktırmadı: "Bu kuş bize misafir geldi. Bize gerekir ki, onun yuvasını yıkmayalım" dedi. Oraya nöbetçi bıraktı. Kuşun yavruları yumurtadan çıktılar, büyüyünce uçup gittiler. O zamana kadar, Sultanın askerleri onları korudu ve besledi." Bir misal daha: Mengücekoğulları, kendilerinden önce gelenlerin geleneklerine uyarak, kışın yeryüzünü kalın kar tabakaları örtünce, dağa, taşa, ovalara, taneler, yem ve yiyecekler serpiştirirlermiş. Kuşlar, dağdaki hayvanlar açlıktan ölmesin diye. Çünkü onlar, yalnız insanlardan değil, hayvanların durumundan dolayı da ötede hesap vereceklerine inanıyorlardı." (Karakoç, 1996b: 76)

- Karakoç, S. (1995c). **Fizikötesi Açısından Ufuklar Ve Daha Ötesi III**. Diriliş Yay. İstanbul.
- Karakoç, S. (1996a). **Tarihin Yol Ağzında İki Röportaj**. Diriliş Yay. İstanbul.
- Karakoç, S. (1996b). **Yapı Taşları Ve Kaderimizin Çağrısı**. Diriliş Yay. İstanbul.
- Karakoç, S. (1996c). **Yapı Taşları Ve Kaderimizin Çağrısı**. Diriliş Yay. İstanbul.
- Karakoç, S. (2002a). **Çıkış Yolu I Ülkemizin Geleceği**. Diriliş Yay. İstanbul.
- Karakoç, S. (2002b). **Çıkış Yolu II Medeniyetimizin Dirilişi**. Diriliş Yay. İstanbul.
- Karakoç, S. (2003). **Çıkış Yolu III Kutlu Millet Gerçeği**. Diriliş Yay. İstanbul.
- Karakoç, S. (2017). **Günlük Yazılar II Sütun**. Diriliş Yay. İstanbul.